

Melding om vedtak

Jfr. [Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 24.02.21](#)

Justis- og Beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høring - Endringer i domstolstruktur

Formannskapet har i møte 20.04.2022 10.00, sak 017/22 gjort følgende vedtak:

Grane kommune støtter hovedpunktene i domstoladministrasjonens høringsuttalelse.

Grane kommune er opptatt av at domstolene skal være desentralisert og at alle brukere skal få sine saker behandlet på det rettsstedet som de geografisk tilhører. Dette er viktig for brukerne.

Grane kommune viser også til vedlagte uttalelse fra Helgeland jordskifterett. Nærhet til brukerne påpekes som det viktigste, og her har Mosjøen et godt utgangspunkt, sentralt på Helgeland. De ansatte i jordskifteretten må bruke mest mulig av sin tid på saker og minst mulig tid på transport.

Rekruttering til både i tingretten og i jordskifteretten kan bli en utfordring i framtiden. Sterke fagmiljø kan lette rekrutteringen og vi er derfor positiv til felles ledelse også i jordskifteretten, dersom samme praksis innføres som er gjort for tingretten, slik at Helgeland jordskifterett også i framtiden har kontor i Mosjøen.

Pandemien de siste 2 årene har gjort digitalisering av tjenester nødvendig. Grane kommune ønsker at digitaliseringen fortsetter slik at f.eks. eiendomssaker fortsatt kan gjennomføres digitalt. Dette vil være en stor fordel for brukere ute i distriktet som bor et stykke unna et rettssted.

Grane kommune ønsker ikke reversering av domstolstrukturen, men en videreutvikling. Grane kommune ber at følgende blir lovfestet:

Saker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme.

Når det er hensiktsmessig, kan saker behandles på andre rettssteder i rettskretsen. Reglene i denne bestemmelsen er ikke til hinder for at rett settes i andre lokaler enn rettslokaler når det er hensiktsmessig, jf. domstoloven § 25 fjerde ledd.

Videre ber Grane kommune om at strukturvedtaket og desentralisert ledelse sikres gjennom at det lovfestes slik: Ved rettssteder som ved vedtakelsen av domstolstrukturen av 2021 hadde fire faste dommerårsverk eller mindre, kan Domstoladministrasjonen eller den enkelte domstolleder ikke redusere antall faste stillinger knyttet til kjernevirksomheten.

Når en domstol har flere faste rettssteder, skal sorenskriver og nestleder som hovedregel ha kontorsted på ulike rettssteder.

Grane kommune er positiv til fordeling av lederstillinger innen for rettskretsen og verdsetter at lokalitetene og utstyr på de ulike rettsstedene oppgraderes og blir mer likt. Dette er med på å skape trygghet og tillit til dagens domstolorganisering.

Saksbehandler i saken: Ordfører Ellen Schjølberg, tlf. 75182223.

Med hilsen

Inger Lise Fløtnes
Konsulent

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
017/22	Formannskapet	20.04.2022

Jfr. [Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 24.02.21.](#)

Høring - Endringer i domstolstruktur

Trykte vedlegg:

12.04.2022	92189	Høring - Endringer i domstolstruktur
12.04.2022	92190	Nordland politidistrikt - Høringsuttalelse domstolstruktur
12.04.2022	92191	Jordskifteretten - Høringsuttalelse domstolstruktur
12.04.2022	92193	Høring - Endringer i domstolstruktur - Uttalelse fra Brønnøy
12.04.2022	92194	Høring - Endringer i domstolstruktur - Uttalelse fra Alstahaug
12.04.2022	92195	Høring - Endringer i domstolstruktur - Uttalelse fra Vefsn

Sammendrag:

Dagens domstolstruktur:

De alminnelige domstolene i Norge består av tre instanser: tingrettene, lagmannsrettene og Norges Høyesterett. Disse domstolene dømmer i sivile saker og straffesaker. Jordskifterettene er særdomstoler i første instans, som i all hovedsak arbeider med saker etter jordskifteloven.

Lagmannsrettene og Norges Høyesterett behandler også saker fra jordskifterettene i henholdsvis andre og tredje instans. Organiseringen av tingrettene i dagens domstolstruktur fremgår av forskrift 22. januar 2021 nr. 163 om inndelingen av rettskretser og lagdømmer. Landet er delt inn i rettskretser, jf. forskriften § 1.

Hver rettskrets har en tingrett i første instans med ett eller flere rettssteder. Hvert rettssted dekker én eller flere kommuner. Dagens domstolstruktur – med store kollegiale enheter – ble fastlagt ved sammenslåing av tingretter og jordskifteretter gjennom Solbergregjeringens strukturreform våren 2021.

Det er 23 rettskretser (tingretter) og 65 rettssteder i dagens struktur, i tillegg til fire ubemannede rettssteder.

Hver tingrett skal ha en sorenskriver som leder og så mange tingrettsdommere som til enhver tid er bestemt, jf. domstolloven § 19. Det kan også utnevnes en nestleder. Det er 19 nestledere i dagens domstolstruktur.

Saksfordelingen styres av regler om vernetting, som avgjør i hvilken rettskrets den enkelte sak behandles. Det fremgår av forskrift 19. mars 2021 nr. 762 om fordelingen av sakene i domstolene § 2 at saker i tingrettene og jordskifterettene normalt skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme.

Domstolstrukturen før reformen i 2021;

Før strukturreformen i 2021 var det 60 alminnelige domstoler (tingretter) i første instans. Enkelte tingretter hadde felles ledelse og i alt var det 50 sorenskrivere. Alle tingrettene dekket hvert sitt geografiske område (rettskrets). Hver rettskrets besto av én eller flere kommuner. Som i dag, ble saksfordelingen styrt av regler om verneting, som avgjorde i hvilken rettskrets den enkelte sak behandles.

Departementets forslag;

«Departementet foreslår at strukturen for domstolene før domstolreformen 2021 i utgangspunktet skal gjeninnføres. Departementet ønsker å sikre god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Tilgjengelige domstoler med nærhet til brukerne gir domstolene bedre lokal forankring og bedre forståelse for lokale forhold.

Dette vil igjen kunne bidra til økt tillit til domstolene. Stedlig ledelse i form av lokale sorenskrivere vil sikre domstolenes stemme i allmennheten. Flere sorenskrivere ivaretar på en bedre måte maktbalansen mellom domstolene og de øvrige statsmaktene. Stedlig ledelse ved hvert rettssted har også klare fordeler ved at det er enklere å lede en tingrett som ikke er spredt på mange rettssteder. Dagens rettskretser består av opp mot fire rettssteder. Det er vesentlig mer krevende å lede flere rettssteder, lokalisert flere forskjellige steder, enn ett rettssted. Når sorenskriveren kan konsentrere seg om ett rettssted, vil forholdene også ligge bedre til rette for at han eller hun kan delta mer aktivt i den dømmende virksomheten og ha et større fagansvar.»

Vurdering:

I høringsuttalelsen fra domstoladministrasjonen er det påpekt at reformen som ble gjennomført ikke er en sentralisering av domstolene. For at dette også i fremtiden skal være sikret foreslår domstolene selv at strukturvedtaket og geografisk nærhet lovfestes. Helgeland jordskifterett er lokalisert i Mosjøen. Her ble det ikke gjort endringer ved domstolsreformen i 2021. Det vises til vedlagte uttalelse fra jordskiftedommer i Mosjøen som ønsker seg endring framover. Erfaringene i jordskifteretten er at større fagmiljø under felles ledelse har vært positivt for de jordskifterettene som fikk det i 2021. Felles ledelse betyr ikke sentralisering av jordskifteretten, den skal fortsatt være på Helgeland og i Mosjøen.

Både Helgeland jordskifterett og Helgeland tingrett ønsker seg en samlokalisering i Mosjøen. Dette vil styrke jordskifteretten og vil gjøre den enklere for tingretten. Det blir større krav til sikkerhet framover og det å kunne ha et betjent kontor som har ansvar for rettslokalene blir viktig framover.

Nabokommuner og andre høringsinstanser har allerede har gitt høringsuttalelse (vedlegg). Her ser man at uttalelsene spriker.

Om formannskapet velger reversering eller ikke, så ansees det at det viktigste er lovfesting av strukturvedtaket og geografisk nærhet er viktig.

Innstilling:

Det fremlegges ingen innstilling i saken.

Formannskapet 20.04.2022:

Møtebehandling:

Forslag fra ordfører Ellen Schjølberg, Senterpartiet

Grane kommune støtter hovedpunktene i domstoladministrasjonens høringsuttalelse.

Grane kommune er opptatt av at domstolene skal være desentralisert og at alle brukere skal få sine saker behandlet på det rettsstedet som de geografisk tilhører. Dette er viktig for brukerne.

Grane kommune viser også til vedlagte uttalelse fra Helgeland jordskifterett. Nærhet til brukerne påpekes som det viktigste, og her har Mosjøen et godt utgangspunkt, sentralt på Helgeland. De ansatte i jordskifteretten må bruke mest mulig av sin tid på saker og minst mulig tid på transport.

Rekruttering til både i tingretten og i jordskifteretten kan bli en utfordring i framtiden. Sterke fagmiljø kan lette rekrutteringen og vi er derfor positiv til felles ledelse også i jordskifteretten, dersom samme praksis innføres som er gjort for tingretten, slik at Helgeland jordskifterett også i framtiden har kontor i Mosjøen.

Pandemien de siste 2 årene har gjort digitalisering av tjenester nødvendig. Grane kommune ønsker at digitaliseringen fortsetter slik at f.eks. eiendomssaker fortsatt kan gjennomføres digitalt. Dette vil være en stor fordel for brukere ute i distriktet som bor et stykke unna et rettssted.

Grane kommune ønsker ikke reversering av domstolstrukturen, men en videreutvikling. Grane kommune ber at følgende blir lovfestet:

Saker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme.

Når det er hensiktsmessig, kan saker behandles på andre rettssteder i rettskretsen. Reglene i denne bestemmelsen er ikke til hinder for at rett settes i andre lokaler enn rettslokaler når det er hensiktsmessig, jf. domstoloven § 25 fjerde ledd.

Videre ber Grane kommune om at strukturvedtaket og desentralisert ledelse sikres gjennom at det lovfestes slik: Ved rettssteder som ved vedtakelsen av domstolstrukturen av 2021 hadde fire faste dommerårsverk eller mindre, kan Domstoladministrasjonen eller den enkelte domstolleder ikke redusere antall faste stillinger knyttet til kjernevirksomheten.

Når en domstol har flere faste rettssteder, skal sorenskriver og nestleder som hovedregel ha kontorsted på ulike rettssteder. Grane kommune er positiv til fordeling av lederstillinger innen for rettskretsen og verdsetter at lokalitetene og utstyr på de ulike rettsstedene oppgraderes og blir mer likt. Dette er med på å skape trygghet og tillit til dagens domstolorganisering.

Ordførers forslag til høringsuttalelse enstemmig vedtatt.

FS- 017/22 Vedtak:

Grane kommune støtter hovedpunktene i domstoladministrasjonens høringsuttalelse.

Grane kommune er opptatt av at domstolene skal være desentralisert og at alle brukere skal få sine saker behandlet på det rettsstedet som de geografisk tilhører. Dette er viktig for brukerne.

Grane kommune viser også til vedlagte uttalelse fra Helgeland jordskifterett. Nærhet til brukerne påpekes som det viktigste, og her har Mosjøen et godt utgangspunkt, sentralt på Helgeland. De ansatte i jordskifteretten må bruke mest mulig av sin tid på saker og minst mulig tid på transport.

Rekruttering til både i tingretten og i jordskifteretten kan bli en utfordring i framtiden. Sterke fagmiljø kan lette rekrutteringen og vi er derfor positiv til felles ledelse også i jordskifteretten, dersom samme praksis innføres som er gjort for tingretten, slik at Helgeland jordskifterett også i framtiden har kontor i Mosjøen.

Pandemien de siste 2 årene har gjort digitalisering av tjenester nødvendig. Grane kommune ønsker at digitaliseringen fortsetter slik at f.eks. eiendomssaker fortsatt kan gjennomføres digitalt. Dette vil være en stor fordel for brukere ute i distriktet som bor et stykke unna et rettssted.

Grane kommune ønsker ikke reversering av domstolstrukturen, men en videreutvikling. Grane kommune ber at følgende blir lovfestet:

Saker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme.

Når det er hensiktsmessig, kan saker behandles på andre rettssteder i rettskretsen. Reglene i denne bestemmelsen er ikke til hinder for at rett settes i andre lokaler enn rettslokaler når det er hensiktsmessig, jf. domstoloven § 25 fjerde ledd.

Videre ber Grane kommune om at strukturvedtaket og desentralisert ledelse sikres gjennom at det lovfestes slik: Ved rettssteder som ved vedtakelsen av domstolstrukturen av 2021 hadde fire faste dommerårsverk eller mindre, kan Domstoladministrasjonen eller den enkelte domstolleder ikke redusere antall faste stillinger knyttet til kjernevirksomheten.

Når en domstol har flere faste rettssteder, skal sorenskriver og nestleder som hovedregel ha kontorsted på ulike rettssteder. Grane kommune er positiv til fordeling av lederstillinger innen for rettskretsen og verdsetter at lokalitetene og utstyr på de ulike rettsstedene oppgraderes og blir mer likt. Dette er med på å skape trygghet og tillit til dagens domstolorganisering.

